

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING

Craijensteijn

Ref.: 1905136A02-R19-1065
22 november 2019

Gemeente Sliedrecht

Contactpersoon De heer W. Allen
Adres Postbus 16
3360 AA SLIEDRECHT

RPS advies- en ingenieursbureau bv

Auteur Dhr. J. Willemsen
Projectleider Mw. L. Meeuwissen
Gecontroleerd door Mw. S. Tummers
Projectreferentie 1905136A02-R19-1065
Versie Concept

Handtekening

Akkoord Lotte Meeuwissen
Projectleider

Handtekening

Akkoord Sanne Tummers
Adviseur Ecologie

Dit rapport is vertrouwelijk. Geen enkel deel van dit rapport mag aan derden openbaar worden gemaakt zonder schriftelijke toestemming van RPS advies- en ingenieursbureau bv of van de opdrachtgever. Alleen aan het originele complete rapport kunnen rechten worden ontleend. Dit rapport mag UITSLUITEND in zijn geheel worden gereproduceerd.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel van het onderzoek	5
1.3	Onderzoeksvragen	6
1.4	Leeswijzer	6
2	PROJECTOMSCHRIJVING	7
2.1	Projectgebied	7
2.2	Werkzaamheden en planning	9
2.2.1	Werkzaamheden	9
2.2.2	Planning	9
3	WERKWIJZE QUICKSCAN	10
3.1	Bureaustudie	10
3.2	Veldbezoek.....	10
3.3	Effectanalyse voorgenomen ingreep.....	11
3.4	Maatregelen	11
4	AANWEZIGE EN TE VERWACHTEN SOORTEN	12
4.1	Vaatplanten	12
4.2	Mossen en korstmossen	12
4.3	Grondgebonden zoogdieren	12
4.4	Vleermuizen	13
4.5	Vogels	14
4.5.1	Vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats	14
4.5.2	Broedvogels	15
4.6	Reptielen	16
4.7	Amfibieën	16
4.8	Vissen.....	16
4.9	Ongewervelde diersoorten	17
5	EFFECTANALYSE	18
5.1	Grondgebonden zoogdieren	18
5.2	Vleermuizen	18
5.3	Vogels	19
5.4	Amfibieën	19
5.5	Conclusie effectanalyse	20
6	VOORZORGSMAATREGELEN	21
6.1	Zorgplicht.....	21
6.2	Broedvogels	21
6.3	Rugstreepad	22
7	CONCLUSIE	23
7.1	Conclusies	23
8	BRONNEN	24

BIJLAGEN

1. Natuurwetgeving
2. Foto's projectgebied

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De OmniformGroup is in samenwerking met de gemeente Sliedrecht voornemens om de weg de Craijensteijn (zie figuur 1.1) in Sliedrecht te reconstrueren en aan te passen. Deze werkzaamheden hebben betrekking op het herinrichten van de weg de Craijensteijn, gedeeltes van watergangen dempen, aanleg van wadi's en groenstroken.

figuur 1.1: projectgebied (rode lijnen). Bron: Bing Maps.

RPS is gevraagd een quickscan uit te voeren om te onderzoeken welke beschermde flora en fauna voorkomen binnen het projectgebied.

Bij alle ruimtelijke ingrepen moet worden getoetst of er sprake is van strijdigheid met de Wet natuurbescherming (bijlage 1). Voor het onderhavige project is daarom een quickscan uitgevoerd. De quickscan is gericht op het onderdeel 'Soortenbescherming'.

1.2 Doel van het onderzoek

Het doel van de quickscan is inzicht te krijgen in de beschermde planten- en diersoorten die voorkomen of kunnen voorkomen binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden en wat de effecten zijn van de ingreep op deze soorten. De gegevens voortvloeiend uit de quickscan geven duidelijkheid of een aanvullend onderzoek en een daaruit volgende toetsing aan de Wet natuurbescherming (natuurtoets) noodzakelijk is.

1.3 Onderzoeksvragen

Het verleggen van straten, gedeeltes van watergangen dempen en het aanleggen van wadi's en groenstroken kunnen gevolgen hebben voor de ter plaatse voorkomende beschermde flora en fauna. Mogelijk worden daarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden. De onderzoeksvragen zijn als volgt:

- Welke beschermde soorten zijn binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden aanwezig of op basis van de aanwezige biotopen niet uit te sluiten?
- Is aanvullend soortgericht onderzoek noodzakelijk om te kunnen vaststellen of beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden aanwezig zijn? Zo ja, voor welke soorten?
- Welke effecten ondervinden de aanwezige en te verwachten beschermde soorten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep, betreft het hier negatieve effecten die leiden tot overtreding van verbodsbepalingen?
- Welke voorzorgsmaatregelen moeten worden genomen om negatieve effecten te voorkomen en daarmee overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen?
- Welke maatregelen moeten worden genomen om negatieve effecten te mitigeren of te compenseren?
- Is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk?

1.4 Leeswijzer

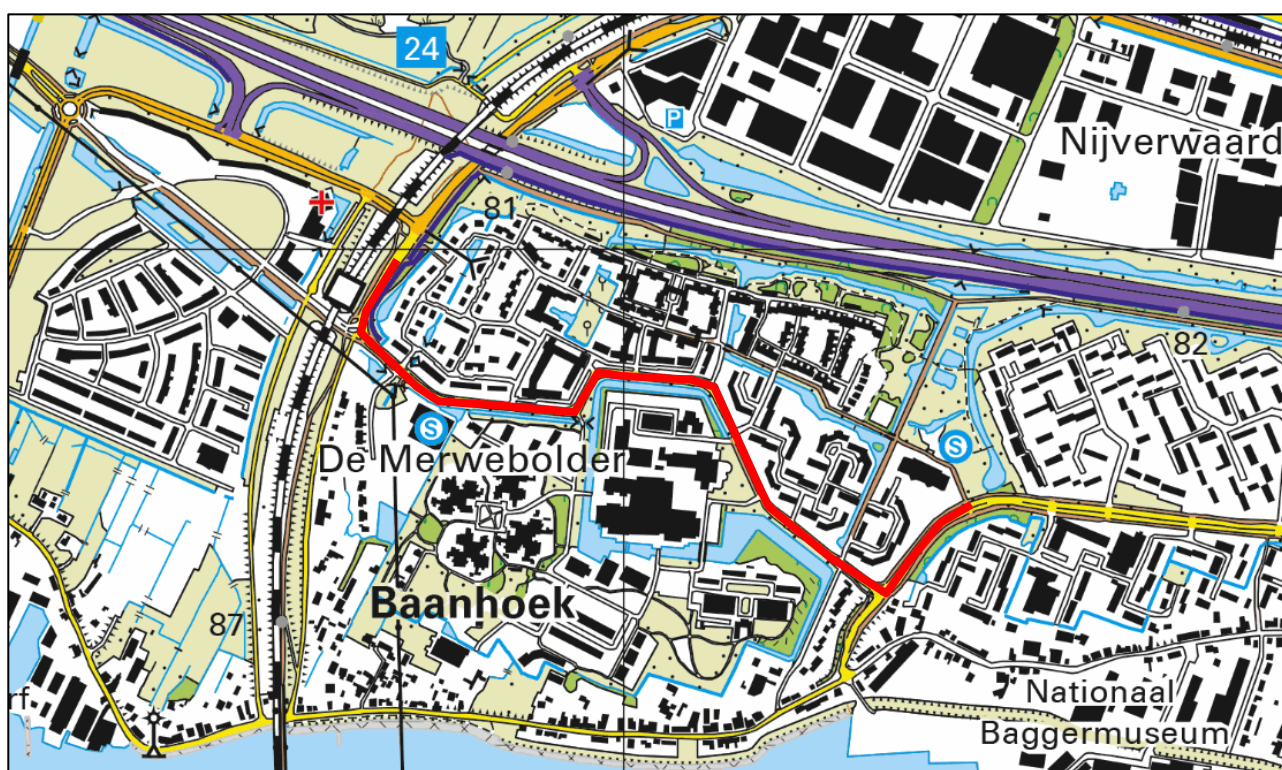
In hoofdstuk 2 zijn de ligging van het projectgebied beschreven en de werkzaamheden die uitgevoerd worden. In hoofdstuk 3 is de onderzoeksmethode beschreven. In hoofdstuk 4 wordt de soortenanalyse beschreven van de soorten die verwacht worden en welke soorten er gevonden zijn tijdens de quickscan. In hoofdstuk 5 wordt de effectanalyse besproken, in hoofdstuk 6 worden voorzorgsmaatregelen beschreven die noodzakelijk zijn om de werkzaamheden goed te laten verlopen en tot slot hoofdstuk 7 waar de conclusies beschreven zijn en worden de mogelijke vervolgonderzoeken beschreven die uitgevoerd dienen te worden in het kader van de Wet natuurbescherming.

2 PROJECTOMSCHRIJVING

2.1 Projectgebied

Het projectgebied is gelegen in de gemeente Sliedrecht in de provincie Zuid-Holland. De stadskern van Sliedrecht ligt ten oosten van het projectgebied. Dordrecht ligt ten westen van het projectgebied en steden als Rotterdam (noord) en Gorinchem (oost) liggen in de buurt van het projectgebied. Het projectgebied heeft een lengte van ongeveer 1,3 kilometer en de mogelijke alternatieve extra zijarm heeft een lengte van ongeveer 1,5 kilometer. Het projectgebied heeft de volgende Amersfoort-coördinaten: 110-426 en 111-426.

In figuur 2.1 is de ligging van het projectgebied weergegeven in de topografische kaart en figuur 2.2 toont de luchtfoto van het gebied.

figuur 2.1: overzicht (topografische kaart) van het projectgebied (rode lijn) Bron: CC-BY Kadaster.

Ten noorden van het projectgebied ligt de Rijksweg A15 Rotterdam – Nijmegen. In en rond het projectgebied staan verschillende huizen en andere gebouwen zoals flats. Verder zijn verschillende watergangen met uiteenlopende afmetingen aanwezig en groen in de vorm van bomen, grasvelden, tuinen en groenperken in en rond het projectgebied. Ten zuiden van het projectgebied ligt de Beneden Merwede.

figuur 2.2: toont een impressie van het projectgebied. De andere overzichtsfoto's zijn bijgevoegd in bijlage 2.

figuur 2.3: impressie van het projectgebied Craijensteijn.

1) noordelijk gedeelte projectgebied 2) groen langs de weg 3) weg de Craijensteijn

Figuur 2.4: impressie van het projectgebied Craijensteijn.

1) watergang langs de Craijensteijn 2) bomen langs de weg 3) treurwilg in groenstrook langs Craijensteijn

2.2 Werkzaamheden en planning

2.2.1 Werkzaamheden

Een gedetailleerd ontwerp is nog niet bekend voor dit project. Globaal gaan de volgende werkzaamheden plaatsvinden:

- Af- en aanvoer van verschillende materialen.
- Gedeeltes van watergangen dempen.
- Verschillende graafwerkzaamheden in het projectgebied.
- Af- en aanvoer van grond.
- Mogelijk afdammen gedeeltes van de watergang.
- Mogelijk baggeren van de watergang.
- Verleggen van de weg, fietspad en voetpaden.
- Graven van de wadi's.
- Aanleg van verschillende groenstroken.

Aanwezige bomen worden zo veel mogelijk gespaard, waar de weg verlegd wordt dienen de boom/bomen weg gehaald te worden.

2.2.2 Planning

Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd, is ten tijde van het schrijven van dit rapport nog niet bekend.

3 WERKWIJZE QUICKSCAN

Om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden, wordt een bureaustudie uitgevoerd naar bestaande, beschikbare verspreidingsgegevens. Daarnaast vindt een veldbezoek plaats. In dit hoofdstuk is de werkwijze van de quickscan beschreven.

3.1 Bureaustudie

Grote delen van Nederland zijn in de afgelopen jaren reeds onderzocht op aanwezige beschermde soorten. De gegevens afkomstig van deze onderzoeken worden grotendeels gepubliceerd in boeken (soortverspreidingsatlassen), rapportages of zijn op internet (o.a. Verspreidingsatlas NDFF) te raadplegen. Beschikbare gegevens in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) zijn geraadpleegd.

Door deze bestaande verspreidingsgegevens te raadplegen, wordt inzicht verkregen in de aanwezige beschermde soorten in of in de directe omgeving van het projectgebied.

De beschikbare gegevens zijn beoordeeld op de bruikbaarheid. Verspreidingsgegevens van vissen, amfibieën, reptielen, zoogdieren, vogels, insecten en weekdieren mogen maximaal 5 jaar oud zijn, planten maximaal 10 jaar. Hierbij gelden echter enkele uitzonderingen waardoor verspreidingsgegevens van sommige soorten niet ouder dan 1 of 3 jaar mogen zijn.

De bestaande gegevens worden veelal op uurhok- (5*5 km) of kilometerhokniveau (1*1 km) weergegeven. Een nadeel hiervan is dat dan nog niet met zekerheid bekend is of de betreffende planten- of diersoort ook daadwerkelijk in het projectgebied voorkomt en wat de functie van het gebied is voor deze soort. Daarnaast kan het voorkomen dat gebieden niet onderzocht zijn (of slechts op enkele soortgroepen), of dat de verspreidingsgegevens niet beschikbaar zijn gesteld.

3.2 Veldbezoek

Inzicht in het voorkomen van beschermde soorten wordt verkregen door het uitvoeren van een oriënterend veldbezoek.

Het veldwerk is door een ecooloog van RPS uitgevoerd. In het onderstaande overzicht is weergegeven door welke ecooloog en op welke datum het veldbezoek heeft plaatsgevonden. Daarbij zijn voor de volledigheid ook de weersomstandigheden vermeld (bron: www.knmi.nl).

tabel 3.1: uitgevoerd veldonderzoek met weersomstandigheden.

Weersomstandigheden				Onderzoeker	Onderzoeken
Datum	Temp.	Windkracht	Bewolking	Ter zake kundige	Doel onderzoeken
29 oktober 2019	12°C	2-3 Bft	Onbewolkt	Dhr. J. (Jasper) Willemsen	Quickscan

Het veldonderzoek is op basis van zicht- en geluidswaarnemingen uitgevoerd, vanaf het maaiveld. Waar dit mogelijk was, is een inspectiecamera gebruikt en is een Ravon schepnet gehanteerd op kansrijke locaties zoals in de watergangen. Daarnaast is met het veldbezoek een beeld verkregen van de aanwezige biotopen en het landgebruik van het gebied. Met deze informatie wordt beoordeeld of de planten- en diersoorten die in de bestaande verspreidingsgegevens (zoals de NDFF) zijn genoemd, ook in het projectgebied kunnen voorkomen of verwacht kunnen worden. Daardoor is het mogelijk de quickscan in een periode van het jaar uit te voeren waarin niet alle soortgroepen aanwezig of actief zijn.

3.3 Effectanalyse voorgenomen ingreep

Met de verzamelde gegevens uit de bureaustudie en het veldbezoek is beoordeeld of de voorgenomen ingreep (voor zover bekend voor een deelgebied) leidt tot negatieve effecten op de aanwezige en/of te verwachten beschermde soorten en hun leefgebied. In hoeverre het mogelijk is om een complete effectanalyse te maken, is afhankelijk van de volledigheid en bruikbaarheid van de beschikbare verspreidingsgegevens en duidelijkheid over de uit te voeren werkzaamheden en uitvoeringsplanning.

In deze analyse zijn de effecten zowel op de korte termijn (ten tijde van de werkzaamheden) als op de lange termijn (na afloop van de ingreep) meegenomen. Vervolgens is beoordeeld of overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming aan de orde is.

3.4 Maatregelen

Negatieve effecten op beschermde planten en dieren dienen zo veel mogelijk te worden voorkomen. Indien negatieve effecten door de voorgenomen effecten aan de orde zijn, worden in eerste instantie voorzorgsmaatregelen opgenomen om de negatieve effecten alsnog te voorkomen.

Wanneer voorzorgsmaatregelen niet afdoende zijn om overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen, dienen mitigerende en/of compenserende maatregelen in een aparte natuurtoetsrapportage opgenomen te worden.

4 AANWEZIGE EN TE VERWACHTEN SOORTEN

Hieronder is beschreven welke beschermde of bedreigde soorten in het gebied voorkomen of verwacht kunnen worden. Onderstaand is het resultaat van de bureaustudie en het veldonderzoek.

Afhankelijk van in welke periode van het jaar het veldonderzoek heeft plaatsgevonden, is het mogelijk om per soort aan te geven wat de functie van het projectgebied is voor de soort (bijvoorbeeld leef-, voortplantings- en/of foerageergebied). In hoofdstuk 2 en bijlage 2 zijn enkele foto's weergegeven van het projectgebied.

Voor het projectgebied is per soortgroep eerst vermeld welke waarnemingen van soorten vermeld zijn vanuit de NDFF en de verspreidingsgegevens. Vervolgens is vermeld welke soorten (en/of sporen en geluiden) tijdens het veldbezoek zijn waargenomen.

Op basis van de aanwezige biotopen wordt tot slot aangegeven voor welke soorten het projectgebied een functie heeft, bijvoorbeeld als voortplantingsbiotoop, winterbiotoop of onderdeel van een groter foerageergebied.

4.1 Vaatplanten

Waarnemingen NDFF: geen beschermde vaatplanten gemeld.

Verspreidingsgegevens: geen beschermde vaatplanten gemeld.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen beschermde soorten waargenomen. Soorten die zijn waargenomen zijn straatgras, gewoon varkensgras, glanshaver, engels raaigras en verschillende gecultiveerde soorten zoals mansbloed, potentilla's en sierkersen. In de groenstroken zijn merendeel gecultiveerde soorten aanwezig en in het grasveld komt alleen een monotoon cultuur van engels raaigras met straatgras voor. Langs de watergangen staan op verschillende plekken bomen zoals els en es en op enkele plekken staat riet met egelskop. In de watergangen zijn geen waterplanten waargenomen door het troebele water en een dikke sliblaag op de bodem. Beschermde soorten worden niet verwacht op basis van afwezigheid van geschikt biotoop en het intensieve maai-beheer van grasvelden en groenstroken. Daarnaast zijn de watergangen troebel, stilstaand en ligt er veel zwerfvuil in.

De aanwezigheid van beschermde vaatplanten in het projectgebied wordt uitgesloten, door afwezigheid van geschikte biotopen.

4.2 Mossen en korstmossen

Waarnemingen NDFF: geen beschermde mossen en korstmossen gemeld.

Verspreidingsgegevens: geen beschermde mossen en korstmossen gemeld.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen beschermde mossen en korstmossen waargenomen. Soorten zoals gewoon purperschaaltje, fijn laddermos, gewone haarmuts, groot dooiermos, gewoon schildmos en muur-schotelkorst zijn waargenomen. Dit zijn algemeen in Nederland voorkomende soorten. Door de afwezigheid van geschikt biotoop voor beschermde mossen en korstmossen is het voorkomen van beschermde mossen en korstmossen ook uitgesloten.

4.3 Grondgebonden zoogdieren

Waarnemingen NDFF: geen beschermde grondgebonden zoogdieren gemeld.

Verspreidingsgegevens: egel, konijn, haas, ree, vos, veldmuis, rosse woelmuis, bosmuis en gewone bosspitsmuis

Tijdens het veldonderzoek zijn geen grondgebonden zoogdieren waargenomen. Ook zijn geen sporen waargenomen van de grondgebonden zoogdieren.

Geschikt biotoop voor verschillende muizensoorten is aanwezig. Soorten zoals bosmuis, veldmuis, rosse woelmuis en gewone bosspitsmuis kunnen voorkomen in en rond het projectgebied door de aanwezigheid van grasvelden, groenstroken, ruigtes, houtstapels, tuinen en bebouwing. In de tuinen, perken en groenstroken ligt strooisel en zijn ruigtes aanwezig waar muizen in kunnen foerageren en verblijven. Hierdoor is het niet uitgesloten dat verschillende algemene muizensoorten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden voorkomen.

Voor egels is in en rond het projectgebied geschikt biotoop aanwezig. In de verschillende tuinen zijn houtstapels, strooisel en ruigtes aanwezig waar egels kunnen verblijven en foerageren. Langs de wegen is geschikt biotoop aanwezig voor egels om te foerageren zoals groenstroken, grasvelden en ruigtes en is op meerdere plekken een strooisellaag aanwezig waaronder egels kunnen verblijven. Door de aanwezigheid van geschikt leefgebied kan niet uitgesloten worden dat egels kunnen voorkomen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Tijdens het veldonderzoek zijn geen egels waargenomen.

Voor kleine marterachtigen zoals wezel en hermelijn is binnen het projectgebied geen geschikt leefgebied aanwezig. Deze soorten komen voor in open landschappen waar graslanden, ruigtes en houtstapels aanwezig zijn. In het projectgebied is bebouwing aanwezig. Kleine materachtige komen amper tot niet voor in bebouwde gebieden. Het is daardoor uitgesloten dat kleine materachtigen kunnen voorkomen in het projectgebied.

Vossen komen voor in diverse biotopen. Geschikt leefgebied voor deze soort is aanwezig in en rond het projectgebied. Er zijn geen exemplaren waargenomen, evenals sporen en holen van deze soort. Het is echter niet uitgesloten dat deze soort incidenteel voorkomt in het projectgebied om te foerageren.

Ten aanzien van zwaar beschermde en kritische grondgebonden zoogdieren is geen geschikt biotoop binnen of in de directe omgeving van het projectgebied aanwezig. Soorten als waterspitsmuis en Noordse woelmuis worden dan ook niet verwacht.

4.4 Vleermuizen

Waarnemingen NDFF: geen vleermuizen gemeld.

Verspreidingsgegevens: gewone dwergvleermuis, meervleermuis, watervleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis.

Verblijfplaatsen

Tijdens het veldonderzoek zijn meerdere geschikte locaties gevonden waar vleermuizen in kunnen verblijven. De verschillende woningen en gebouwen in en rond het projectgebied hebben spleten, gaten, kieren en losliggende dakpannen waar vleermuizen in en onder kunnen verblijven. Aan deze gebouwen worden geen werkzaamheden uitgevoerd.

De verschillende bomen hebben geen geschikte locaties voor verblijvende vleermuizen, omdat deze bomen geen spleten, scheuren en gaten bevatten. Op en langs het projectgebied zijn geen geschikte locaties aanwezig waar vleermuizen in kunnen verblijven.

Foerageergebied en vaste vliegroutes

De watergangen, weg en verschillende solitaire bomen kunnen door vleermuizen gebruikt worden om te foerageren en dienen als verbinding tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Daarnaast zijn groenstroken met bomen en struiken aanwezig waarlangs vleermuizen kunnen foerageren en langsvliegen. In hoeverre het projectgebied een functie heeft als (essentieel) foerageergebied of (essentiële) vliegroute en welke vliegroutes precies worden gebruikt, is op basis van de quickscan niet te beoordelen.

4.5 Vogels

4.5.1 Vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats

Waarnemingen NDFE: geen meldingen van vogels met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats.

Verspreidingsgegevens: buizerd, sperwer, slechtvalk, ransuil, roek, kerkuil, huismus, gierzwaluw, steenuil en ooievaar.

Tijdens het veldonderzoek zijn geschikte leefgebieden voor verschillende vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats waargenomen, soorten zoals buizerd, sperwer, slechtvalk, ransuil, roek, kerkuil, huismus, gierzwaluw, steenuil en ooievaar. Nesten van vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats zijn niet aangetroffen in het projectgebied.

Buizerd

Tijdens het veldonderzoek zijn geen nesten van deze soort waargenomen en ook zijn geen vliegende exemplaren waargenomen. Deze soort broedt hoog in bomen waar ze individuele nesten maken in de toppen van een boom. De bomen langs de weg en de watergangen zijn hoog, maar niet hoog genoeg voor de buizerd om nesten in te bouwen. Ook zijn de kronen van meerdere bomen niet geschikt om nesten in te maken. Mogelijk maakt buizerd wel gebruik van het projectgebied om te foerageren.

Sperwer

Sperwers broeden in bosrijk gebied met hoge bomen waaronder struiken aanwezig zijn. De soort maakt zowel nesten hoog in een boom als soms in aanwezige (dichte) struiken. In het projectgebied zijn geen geschikte nestlocaties voor sperwers waargenomen. Ook zijn in de omgeving van het projectgebied geen geschikte locaties waargenomen waar sperwers kunnen broeden. De sperwer kan wel gebruik maken van het projectgebied om te foerageren.

Slechtvalk

Slechtvalken broeden in hoge gebouwen zoals kerktoren, elektriciteitsmasten en watertorens. Geen van deze geschikte nestlocaties zijn aanwezig in en rond het projectgebied en slechtvalken zijn niet waargenomen tijdens het veldonderzoek. De slechtvalk maakt mogelijk gebruik van het projectgebied om te foerageren.

Roek

Roeken broeden in kolonies in toppen van bomen. De soort gebruikt vaak laanbomen, solitaire bomen, bomenrijen en bossen om hun nesten in te maken. Deze nesten worden meerdere jaren gebruikt als broedlocatie. In de bomen in het projectgebied zijn geen nesten van roeken waargenomen. Roeken kunnen gebruik maken van het projectgebied als onderdeel van hun leefgebied.

Ransuil

rps.nl

Ref.: 1905136A02-R19-1065 | 22 november 2019

Ransuil broedt in bosrijk gebied met hoge bomen en maakt gebruik van oude ekster- en zwarte kraainesten om in te broeden. Tijdens het veldonderzoek zijn geen nesten van ekster en/of zwarte kraai waargenomen, waardoor het uitgesloten is dat ransuil in en rond het projectgebied broedt. Ransuilen kunnen gebruik maken van het projectgebied om te foerageren.

Kerkuil

Kerkuilen broeden in nestkasten, door de mens geplaatst in de buurt van boerderijen en in schuren. In het projectgebied zelf zijn geen geschikte nestlocaties aanwezig en de eerste geschikte nestlocaties voor kerkuil ligt meer dan 5 kilometer van het projectgebied in Polder Sliedrecht. De soort maakt mogelijk gebruik van het projectgebied om te foerageren.

Huismus

Huismussen broeden in de buurt van mensen, veelal onder dakpannen. Rondom het projectgebied zijn meerdere geschikte broedlocaties aanwezig voor huismussen. Alle huizen, nabij het projectgebied, hebben dakpannen en holtes waar huismussen onder kunnen broeden. Tijdens het veldonderzoek zijn geen huismussen waargenomen. Delen van het projectgebied kunnen functioneren als onderdeel van het foeraargebied van huismus.

Gierzwaluw

Gierzwaluwen broeden net als huismussen in stedelijk gebied. Onder dakpannen worden de nesten gemaakt, evenals onder de nok van woningen. Rondom het projectgebied zijn geschikte nestlocaties aanwezig bij de verschillende woningen. Ten tijde van het veldbezoek is de gierzwaluw weggetrokken voor overwintering in Afrika, waardoor geen exemplaren zijn waargenomen. Het projectgebied kan onderdeel uitmaken van een foerageer- en migratiegebied.

Steenuil

Steenuilen broeden zowel in nestkasten, opgehangen in schuren en bij boerderijen, als in oude knotwilgen met geschikte holtes. In het projectgebied zijn geen geschikte nestplaatsen waargenomen. De soort kan van het projectgebied gebruik maken om te foerageren.

Ooievaar

Ooievaars broeden op kunstmatige nesten, in hoogspanningsmasten, hoge bomen en op schoorstenen van huizen. In het projectgebied zijn geen nesten van ooievaars waargenomen in de bomen en zijn geen kunstmatige nesten waargenomen in en rond het projectgebied. Tijdens het veldonderzoek zijn geen ooievaars waargenomen. Door afwezigheid van geschikt biotoop, wordt niet verwacht dat de ooievaar gebruik maakt van het projectgebied om te foerageren.

4.5.2 Broedvogels

Waarnemingen NDFD: diverse struweel-, bos- en watervogels.

Verspreidingsgegevens: diverse struweel-, bos- en watervogels.

Tijdens het veldonderzoek zijn verschillende broedvogels waargenomen. Dit zijn algemeen voorkomende soorten in Nederland zoals meerkoet, wilde eend, koolmees, merel, tjiftjaf, kauw en stadsduif. Tijdens het veldonderzoek zijn geen nesten van broedvogels waargenomen in het projectgebied. Zowel in de watergangen als in de bomen en in de groenstroken/grasvelden/perken zijn geen nesten waargenomen. In de tuinen bij verschillende huizen zijn nesten voor mezen en andere tuinvogels waargenomen.

Het projectgebied is geschikt als leefgebied voor verschillende algemene broedvogels. In en langs de watergangen kunnen watervogels, zoals eenden en meerkoeten, broeden en in de groenstroken, bomen en struiken kunnen respectievelijk bos- en struweelvogels tot broeden komen.

4.6 Reptielen

Waarnemingen NDFF: geen beschermde reptielen gemeld.

Verspreidingsgegevens: geen beschermde reptielen gemeld.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen beschermde reptielen waargenomen. Ook zijn geen verblijfplaatsen van reptielen waargenomen zoals broeihopen. Het projectgebied ligt buiten het bekende verspreidingsgebied van soorten zoals ringslang, gladden slang en levendbarende hagedis. Voorkomen van beschermde reptielen wordt uitgesloten.

4.7 Amfibieën

Waarnemingen NDFF: geen beschermde amfibieën gemeld.

Verspreidingsgegevens: bruine kikker, meerkikker, kleine watersalamander, rugstreeppad en gewone pad.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen amfibieën waargenomen. De temperatuur van het water en de lucht was dermate laag dat amfibieën de winterverblijfplaats hebben opgezocht of aan het verkruipen zijn naar de winterverblijfplaats. De watergangen langs de weg zijn geschikt voor verschillende amfibieën, met een smalle oeverbegroeiing en weinig tot geen waterplanten aanwezig. Verder is het projectgebied voor gewone pad geschikt door de aanwezigheid van groenstroken en perken waarin gewone pad kan overwinteren onder de strooisellaag en zich in de grond kan ingraven.

Voor zwaar beschermde amfibieën zoals heikikker, poelkikker en kamsalamander is geen geschikt leefgebied aanwezig. Door de afwezigheid van helder en licht stromend water met een kleine sliblaag is het uitgesloten dan zwaar beschermde soorten kunnen voorkomen in het projectgebied.

Rugstreeppad

In de huidige situatie is het projectgebied niet geschikt als leefgebied voor rugstreeppad. Ten tijde van de uitvoering van graafwerkzaamheden, waarbij goed vergraafbare grond aanwezig is, is het niet uit te sluiten dat rugstreeppad richting het projectgebied trekt.

4.8 Vissen

Waarnemingen NDFF: geen beschermde vissen gemeld.

Verspreidingsgegevens: grote modderkuiper.

Tijdens het veldonderzoek zijn tiendoornige stekelbaars, driedoornige stekelbaars en snoek gevangen. Dit zijn algemeen in Nederland voorkomende soorten. Beschermde vissoorten zoals grote modderkuiper zijn niet aangetroffen in de watergangen.

De watergangen zijn amper tot niet begroeid en er zijn weinig tot geen waterplanten aanwezig. Daarnaast ligt er in de watergangen veel zwerfvuil en organisch materiaal zoals takken en bladeren. Verder zijn verschillende kroossoorten aanwezig. De aanwezige omstandigheden zijn niet geschikt voor beschermde soorten die helder, licht stromend en nutriënten-arm water nodig hebben. Zwaar beschermde soorten worden hierdoor uitgesloten.

Grote modderkruiper

Uit verspreidingsgegevens komt naar voren dat het projectgebied binnen het bekende verspreidingsgebied van de grote modderkruiper ligt. Grote modderkruipers komen voor in stilstaande watergangen met een niet stinkende sliblaag van ongeveer 30 centimeter dik. Op meerdere plekken is de sliblaag meer dan 40 centimeter dik. De sliblaag stinkt en er zit veel organisch materiaal en zwerfvuil in. Het water is stilstaand. Daarnaast komen weinig tot geen waterplanten voor en de oeverbegroeiing is minimaal. Gezien het voorgaande wordt aanwezigheid van grote modderkruiper in de watergangen in het projectgebied uitgesloten.

4.9 Ongewervelde diersoorten

Waarnemingen NDFF: geen beschermde ongewervelde diersoorten gemeld.

Verspreidingsgegevens: platte schijfhoren.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen beschermde ongewervelde diersoorten waargenomen. Algemeen voorkomende soorten zoals bootsmannetjes, larven van juffers en libellen en groot koolwitje zijn wel waargenomen.

Platte schijfhoren

Uit verspreidingsgegevens komt naar voren dat het projectgebied binnen het bekende verspreidingsgebied van de platte schijfhoorn ligt. Platte schijfhoorn komt voor in licht stromend en helder en nutriëntenarm water met veel waterplanten. De watergangen in het projectgebied hebben stilstaand water, zijn troebel en hebben weinig tot geen waterplanten. Waardoor het ongeschikte omstandigheden voor platte schijfhoorn zijn. Hierdoor is het voorkomen van platte schijfhoorn in het projectgebied uitgesloten.

Door de afwezigheid van geschikt biotoop en de afwezigheid van geschikte waardplanten wordt het voorkomen van andere beschermde ongewervelde diersoorten ook uitgesloten in het projectgebied.

5 EFFECTANALYSE

De voorgenomen ruimtelijke ingreep kan effecten hebben op aanwezige beschermde soorten. Indien negatieve effecten aan de orde zijn, zowel op de korte (tijdens de uitvoering) als op de lange termijn (na de uitvoering), zijn zij in dit hoofdstuk beschreven.

De soortgroepen *grondgebonden zoogdieren*, *vleermuizen*, *vogels*, *algemene amfibieën* en *rugstreeppad* kunnen van de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten ondervinden. In dit hoofdstuk wordt beschreven welke negatieve effecten dit zijn. In hoofdstuk 6 zijn voorzorgsmaatregelen beschreven om negatieve effecten te voorkomen.

De effectanalyse is gebaseerd op de verstrekte globale informatie over de uit te voeren werkzaamheden. Wanneer de uit te voeren werkzaamheden en de uitvoeringsperiode bekend zijn, is een herziening van de effectanalyse aan de orde.

5.1 Grondgebonden zoogdieren

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden kunnen grondgebonden zoogdieren tijdelijk negatieve effecten ondervinden. Delen van hun leefgebied worden tijdelijk ongeschikt, dan wel verstoord. Hierbij kunnen voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van algemene muizensoorten, egels en andere algemene grondgebonden zoogdieren vernield of beschadigd raken en individuen worden gedood.

Voor deze grondgebonden zoogdieren blijft in de directe omgeving voldoende leefgebied beschikbaar, waar deze ten tijde van de uitvoering naar toe kunnen trekken.

Voor algemene grondgebonden zoogdieren geldt een vrijstelling van overtreding van verbodsbepalingen via een provinciale verordening van de provincie Zuid-Holland. Mits voldaan wordt aan het naleven van de zorgplicht, is voor deze soorten een ontheffingsaanvraag niet nodig.

Na de werkzaamheden ontstaat een nieuwe situatie waar grondgebonden zoogdieren kunnen voorkomen waardoor op lange termijn geen negatieve effecten verwacht worden op de soortgroep.

5.2 Vleermuizen

Foerageergebied en vaste vliegroutes

Het kan niet uitgesloten worden dat vleermuizen de watergangen en bomen gebruiken als vliegroute en foerageergebied. Daarnaast worden er meerdere solitaire bomen verwijderd, het verwijderen van solitaire bomen heeft als negatief effect dat de vleermuizen niet meer rond deze bomen kunnen foerageren. Werkzaamheden die uitgevoerd worden tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode april-november, waarbij bouwverlichting wordt ingezet, kunnen negatieve effecten hebben op foeragerende en langsvliegende vleermuizen. In hoofdstuk 6 zijn voorzorgsmaatregelen beschreven om negatieve effecten op deze soortgroep te voorkomen.

Op de lange termijn blijft het projectgebied geschikt als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen.

5.3 Vogels

Vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaatsen

In het projectgebied zijn geen voortplantings- of verblijfplaatsen aangetroffen van vogels met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaatsen.

Ten tijde van de werkzaamheden is het projectgebied tijdelijk minder geschikt als foerageergebied voor vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats. In de directe omgeving blijft voldoende foerageergebied beschikbaar, waardoor negatieve effecten niet aan de orde zijn.

Op de lange termijn zijn geen negatieve effecten op vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaatsen aan de orde doordat foerageergebied in de nieuwe situatie beschikbaar blijft.

Broedvogels

Ten tijde van de uitvoering van werkzaamheden is het mogelijk dat broedende vogels aanwezig zijn in het projectgebied en/of in de directe omgeving daarvan. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. Deze verbodsbepaling geldt te allen tijde, ongeacht het jaargetijde. Om overtreding van deze verbodsbepaling te voorkomen, dienen voorzorgsmaatregelen te worden genomen (zie hoofdstuk 6).

Op de lange termijn zijn geen negatieve effecten op broedvogels aan de orde.

5.4 Amfibieën

Algemene amfibieën

De werkzaamheden kunnen negatieve effecten hebben op amfibieën. De mate van verstoring is mede afhankelijk van de uitvoeringsperiode. De kwetsbare perioden betreffen de voortplantingsperiode (maart-augustus) en overwinteringsperiode (november-februari). In de omgeving van het projectgebied is voldoende alternatief leefgebied aanwezig waar volwassen exemplaren tijdens de werkzaamheden kunnen vluchten. Eieren, larven of juveniele zijn niet of minder in staat om weg te vluchten, met het uitvoeren van werkzaamheden kunnen exemplaren hiervan worden gedood.

Na de werkzaamheden wordt het leefgebied van de amfibieën verkleind doordat gedeeltes van de watergangen worden gedempt. Desondanks blijft voldoende leefgebied voor de amfibieën na de werkzaamheden over, waardoor op lange termijn geen negatieve effecten verwacht worden op de soortgroep.

Voor algemene amfibieën geldt een vrijstelling van overtreding van verbodsbepalingen via een provinciale verordening van de provincie Zuid-Holland. Mits voldaan wordt aan het naleven van de zorgplicht, is voor deze soorten een ontheffingsaanvraag niet nodig.

Rugstreeppad

Bij aanwezigheid van goed vergraafbare grond voor de werkzaamheden, in de periode mei-september, is het mogelijk dat de rugstreeppad het projectgebied koloniseert. Bij aanwezigheid van tijdelijke waterplassen kan de rugstreeppad het projectgebied gebruiken voor de voortplanting in de periode mei-september. Het wegnemen/vernieren van eieren en vernieren van voortplantingsplaats of rustplaatsen is niet toegestaan. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6) dienen genomen te worden om te voorkomen dat het projectgebied geschikt wordt als voortplantingsbiotoop voor rugstreeppad.

In de winterperiode graven rugstreeppadden zich in zandlichamen en zandhopen in waardoor winterverblijfplaatsen van deze soort ontstaan. Het verstoren en afgraven van deze zandlichamen en -hopen kan

rps.nl

Ref.: 1905136A02-R19-1065 | 22 november 2019

negatief effect hebben dat padden verstoord worden tijdens de winterperiode. Daarnaast kan bij afgraven van de hopen padden gedood worden.

5.5 Conclusie effectanalyse

Tabel 5.1 toont een overzicht van de hierboven behandelde beschermde soorten en de effecten van de uitvoering van de werkzaamheden op die soorten.

tabel 5.1: aangetroffen en te verwachten beschermde en/of bedreigde flora en fauna.

Soort/soortgroep	Beschermings-regime*	Overtreding verbodsbepalingen	Vervolgstappen
Alg. grondgebonden zoogdieren	AS, art 3.10 met/zonder vrijstelling vanuit provinciale verordening	vernielen voortplantingsplaats of rustplaats en doden van individuen	voorzorgsmaatregelen nemen
Vleermuizen	HRL, art 3.5	verstoring van vliegroutes en foerageergebied bij inzet van bouwverlichting	voorzorgsmaatregelen nemen ten aanzien van bouwverlichting.
Broedvogels	VRL, art 3.1	opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels vernielen of beschadigen, of nesten van vogels wegnemen	voorzorgsmaatregelen nemen ter voorkoming van overtreding verbodsbepalingen
Vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats	VRL, art 3.1	foerageergebied tijdelijk minder beschikbaar, geen overtreding van verbodsbepalingen	niet van toepassing
Algemene amfibieën	AS, art. 3.10 met vrijstelling vanuit provinciale verordening	doden van individuen, verstoring voortplanting	voorzorgsmaatregelen nemen

6 VOORZORGSMAATREGELEN

Negatieve effecten op beschermde dieren dienen zo veel mogelijk te worden voorkomen. In dit hoofdstuk zijn de voorzorgsmaatregelen opgenomen ter voorkoming van verstoring of schade aan beschermde natuurwaarden.

Het nemen van de onderstaande opgenomen voorzorgsmaatregelen is noodzakelijk om een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, broedvogels, vissen, algemene amfibieën en rugstreeppad te voorkomen.

Omdat beschermde soorten door afwezigheid van geschikt leefgebied en biotoop niet worden verwacht hoeft geen vervolgonderzoek gedaan te worden naar soorten en/of soortgroepen.

6.1 Zorgplicht

Voor alle soorten, ongeacht bescherming via natuurwetgeving of niet, geldt te allen tijde de zorgplicht waarbij eenieder voldoende zorg in acht dient te nemen voor de in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Maatregelen die invulling geven aan de algemene zorgplicht zijn:

- Werken in één richting, zodat soorten de kans krijgen te vluchten naar een veilige omgeving.
- Kort maaien van de aanwezige land- en watervegetatie (<10 cm) voorafgaand aan de start van de werkzaamheden. Hierdoor wordt beschutting voor broedvogels, algemene amfibieën en algemene grondgebonden zoogdieren tijdelijk weggenomen. Vrijkomend maaisel moet worden afgevoerd of geplaatst buiten het werkterrein.
- Werken buiten de kwetsbare periode(n) van de beschermde soort(en).
- Wanneer soorten (vissen en amfibieën) dreigen achter te blijven bij eventueel het afdammen, dienen deze weggevangen te worden en teruggeplaatst in geschikte biotopen in de directe omgeving waar geen werkzaamheden (meer) plaatsvinden. Dit dient onder toezicht van een ter zake kundige ecooloog te gebeuren.
- Om vernietiging van het leefgebied te voorkomen vinden werkzaamheden alleen plaats in de watergangen waaraan of waarin gewerkt dient te worden. In de omliggende watergangen en buiten het ingerichte werkterrein is het niet toegestaan werkzaamheden uit te voeren.

6.2 Broedvogels

Het verstoren van broedende vogels en het wegnemen of vernielen van eieren is niet toegestaan onder de Wet natuurbescherming. Een vaste broedperiode of -seizoen bestaat niet, de periode en duur van het broeden zijn afhankelijk van de vogelsoort en de weersomstandigheden.

Om overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen, dienen de volgende voorzorgsmaatregelen te worden nageleefd:

- Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden moet het terrein gecontroleerd worden op de aanwezigheid van broedende vogels.
- Indien broedende vogels aanwezig zijn, zal in overleg met een ter zake kundige ecooloog worden bepaald welke afstand tot de broedlocatie aangehouden moet worden.
- Wanneer geen broedende vogels aanwezig zijn, kan het projectgebied ongeschikt worden gemaakt door het verwijderen van de aanwezige vegetatie.
- Wanneer verstoring van broedende vogels en wegnemen of vernielen van eieren niet voorkomen kan worden, dient het werk uitgesteld te worden tot de jonge vogels zijn uitgevlogen en het nest niet meer gebruikt wordt.

6.3 Rugstreeppad

Wanneer zanderig terrein met plassen water tijdens de werkzaamheden niet afgeschermd of opgeruimd wordt, is het mogelijk dat de rugstreeppad dit gebied zal bevolken. Het creëren van geschikt voortplantingsgebied kan voorkomen worden door vorming van plassen (regen)water, in de periode mei-september, in het projectgebied te voorkomen.

Daarnaast kan voorkomen worden dat rugstreeppad het gebied kan gaan gebruiken door zo min mogelijk tijdens de werkzaamheden zandhopen aan te brengen. Dit zijn voor rugstreeppadden geschikte leefgebied (bijvoorbeeld als overwinteringslocatie).

Indien rugstreeppad ten tijde van de uitvoering toch wordt aangetroffen, dienen de werkzaamheden stil te worden gelegd en dient de begeleidende ecooloog aan te geven welke vervolgstappen (met mogelijke ontheffingsaanvraag) moeten worden genomen.

7 CONCLUSIE

7.1 Conclusies

Ten behoeve van de voorgenomen werkzaamheden langs de weg Craijensteijn in Sliedrecht is een quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming uitgevoerd.

Uit deze quickscan komt het volgende naar voren:

- Beschermde vaatplanten, mossen en korstmossen, reptielen, vissen en ongewervelde diersoorten zijn niet aanwezig of worden in de huidige situatie niet verwacht op basis van het ontbreken van geschikt biotoop.
- Beschermde soorten die verwacht worden in het projectgebied zijn verschillende soorten vleermuizen, grondgebonden zoogdieren, algemene amfibieën, rugstreeppad, vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats en algemene broedvogels.
- Projectgebied is ongeschikt voor beschermde soorten zoals poelkikker, heikikker, platte schijfhoorn, grote modderkruiper en noordse woelmuis.
- Ten tijde van de uitvoering van grondwerkzaamheden is het mogelijk dat rugstreeppad het projectgebied koloniseert. Dit is aan de orde bij aanwezigheid van goed vergraafbare bodem en aanwezigheid van tijdelijke waterplassen in de periode mei-september.
- De geplande werkzaamheden kunnen negatieve effecten hebben op broedende vogels.
- Er hoeft geen vervolgonderzoek uitgevoerd te worden in kader van de Wet Natuurbescherming.
- Er wordt geadviseerd om een ecologisch werkprotocol op te stellen waarin wordt aangegeven waar rekening mee gehouden dient te worden tijdens de werkzaamheden om verstoring, vernieling en opzettelijk doden te voorkomen.
- Werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden zoals beschreven in hoofdstuk 6 om negatieve effecten op algemene grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, algemene amfibieën, rugstreeppad en broedende vogels te voorkomen.

Ten aanzien van het project zijn de werkzaamheden en de uitvoeringsperiode nog niet volledig bekend. Wanneer deze informatie wel bekend is, kan een herziening van de effectanalyse aan de orde zijn.

8 BRONNEN

Geraadpleegde internetpagina's:

- ndff-ecogrid.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.ravon.nl
- www.vleermuis.net
- www.bij12.nl
- www.wilde-planten.nl
- www.blwg.nl

Bijlage

1. Natuurwetgeving

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Al enige jaren is sprake van decentralisatie op het gebied van de diverse 'groene taken'. Met de Wet natuurbescherming is de tendens van decentralisatie formeel bekrachtigd en zijn enkele nieuwe instrumenten toegevoegd. De Wet natuurbescherming moet op termijn (2018) opgaan in de Omgevingswet. De bepalingen en instrumenten uit de Wet natuurbescherming zijn hier al (grotendeels) op voorbereid.

Het bevoegd gezag gaat over naar de provincie. Ten aanzien van projecten op nationale schaal blijft de Rijksdienst van Ondernemend Nederland bevoegd gezag.

Voor de Wet natuurbescherming zijn ten aanzien van de Soortenbescherming twee richtlijnen en een nationaal beschermingsregime van toepassing:

- Vogelrichtlijn;
- Habitatrichtlijn;
- Nationale soorten.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn is een Europese richtlijn die in 1979 is vastgesteld en is gericht op de bescherming van vogelsoorten binnen de Europese Unie (EU). De richtlijn verplicht de lidstaten tot de instandhouding van de in het wild levende vogelsoorten op hun grondgebied en heeft betrekking op de bescherming van vogels, hun eieren, nesten en leefgebieden.

De richtlijn draagt tevens zorg voor de extra bescherming van broed- en trekvogels die:

- met uitsterven worden bedreigd;
- gevoelig zijn voor veranderingen in de leefomgeving;
- als bijzonder zeldzaam beschouwd worden;
- bescherming nodig hebben vanwege de eisen die ze aan hun habitat stellen.

Verbodsbepalingen

Artikel 3.1

Lid 1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.

Lid 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

Lid 3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.

Lid 4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Habitatrichtlijn

De Europese Habitatrichtlijn is complementair aan de Vogelrichtlijn en richt zich op de bescherming van bijzondere planten- en diersoorten (uitgezonderd vogels) en hun leefgebieden.

Deze richtlijn is inclusief het Verdrag van Bern (bijlage II) en het Verdrag van Bonn (bijlage I).

De in de Habitatrichtlijn genoemde maatregelen zijn gericht op:

- het behoud van natuurlijke habitat en ecosystemen;
- de bescherming van leefgebieden van bepaalde dieren en planten.

Met de richtlijn wordt getracht een Europees ecologisch netwerk tot stand te brengen (Natura 2000), zodat migratie van planten- en diersoorten binnen de EU mogelijk wordt gemaakt.

In bijlage I van de Habitatrichtlijn wordt de beschermde habitat genoemd. In bijlage II zijn de planten- en diersoorten genoemd, waarvan de habitat beschermd moet worden om deze soorten in stand te houden. Een aantal van deze soorten heeft een prioritaire status, wat inhoudt dat niet alleen de soort, maar ook de leefomgeving hiervan als beschermd beschouwd moet worden.

In bijlage IV worden de soorten genoemd die strikte bescherming genieten. Het is verboden deze soorten te doden, te vangen, te verontrusten of hun habitat aan te tasten. Veel soorten uit bijlage IV zijn ook genoemd in bijlage II.

Verbodsbepalingen

Artikel 3.5

- Lid 1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Lid 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- Lid 3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Lid 4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- Lid 5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationale soorten

De nationale soorten betreffen een bescherming van een lijst met zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers (onderdeel A) en planten (onderdeel B). Het betreffende bevoegd gezag stelt in een verordening vast voor welke van deze soorten de verbodsbepalingen onverminderd gelden en voor welke soorten een vrijstelling geldt.

Verbodsbepalingen

Artikel 3.10

Lid 1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:

- a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde "houtopstanden").

Het verbod op het geheel of gedeeltelijk vellen van houtopstanden is niet van toepassing op:

- Houtopstanden binnen de grenzen van de bebouwde kom;
- Houtopstanden op erven of in tuinen;
- Fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- Naaldbomen, bedoeld om te dienen als kerstbomen, niet ouder dan 20 jaar;
- Kweekgoed;
- Uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs watergangen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- Dunnen van een houtopstand;
- Uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die bedoeld zijn voor de productie van houtige biomassa welke ten minste eens per tien jaar worden geoogst. En bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid als aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 meter en aangelegd na 1 januari 2013.

De herplantplicht van houtopstanden geldt niet voor maatregelen ten behoeve van natuurontwikkelingen (in het kader van het halen van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden en opgelegde mitigatie of compensatie in het kader van vergunningen of ontheffingen) en het creëren of onderhouden van brandgangen.

Provincies kunnen vrijstellingsregels of nadere regels voor een ontheffing voor herplantplicht opstellen.

Rode lijsten

Op Rode lijsten staan soorten die worden bedreigd in hun voortbestaan. In Nederland is inmiddels voor negen soortgroepen een Rode lijst gepubliceerd in de Staatscourant:

- vogels;
- dagvlinders;
- zoogdieren;
- reptielen en amfibieën;
- paddenstoelen;
- libellen;
- krekels en sprinkhanen;
- korstmossen;
- zoetwatervissen.

De Rode lijsten komen voort uit het Verdrag van Bern. Dit verdrag vraagt bijzondere aandacht voor soorten die met uitsterven worden bedreigd en kwetsbaar zijn. Rode Lijst soorten genieten geen wettelijke bescherming.

Provinciale en gemeentelijke overheden en terreinbeherende instanties worden geacht rekening te houden met de Rode lijsten bij het uitvoeren van beheer en het formuleren van beleid.

Bijlage

2. Foto's projectgebied

